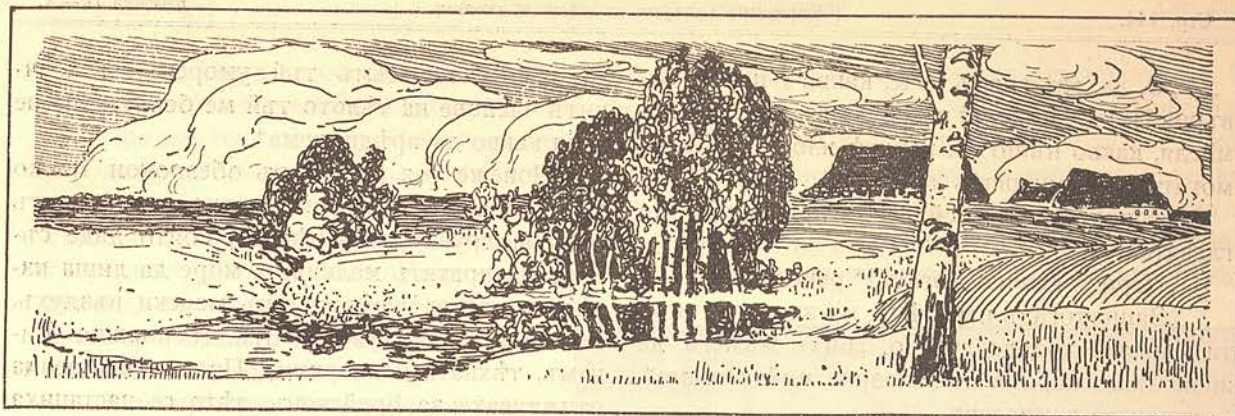

ПОЛЪ ДОМБЕЙ¹⁾.

(Разказъ отъ Чарлзъ Дикенсъ — за юноши).

Полъ бѣ прѣждеврѣменно развито дѣте — всѣки казваше тѣй. Още като мѣничкѣ, той не бѣ както другитѣ дѣца. Може би усѣщаше — безѣ да съзнава — че липсува неговата хубава, нѣжна майка, чиито рѣцѣ бѣха безсилни да притиснатъ за винаги къмъ вселюбящото ѣ сърдце нейното синче, въ минута, когато тя се отдѣляше отъ тоя свѣтъ, който бѣ тѣй студенъ и тѣй суровъ за нея.

Нѣщо безкрайно тѣжно и нѣкакво дълбоко замислюване се четѣше въ малкото, съв-

сѣмъ старо лице на Пола, когато една зимна вечеръ той седѣше срѣщу татка си до огнището.

„Татко, какво нѣщо е пари?“ запита той внезапно съ всичката сериозностъ на своитѣ петъ години.

Господинъ Домбей се очуди твърдѣ много.

„Жълтици, сребърни, никелови и мѣдни монети“, отвърна той. „Но ти знаешъ какво е туй.“

¹⁾ Много пѣти се случва, щото дѣца да се родятъ по природа съ силно умствено развитие, което тѣ проявяватъ още въ първитѣ си години, тѣй да се каже, прѣжде врѣменно. Макаръ и неестествено, това развитие би могло да се изостави на природата и да мине безъ лоши послѣдствия за здравето на дѣтето, стига само родителитѣ да съумѣятъ да разбератъ, какъ да постѣпятъ. За съжаление, обаче, не малко родители се срѣщатъ, които, отъ наивностъ, незнание, или глупаво шестлавие, съ радостна и самодоволна усмивка посрѣщатъ, особно прѣдъ чужди хора, всѣка проява на силно умствено развитие, макаръ то да е прѣждеврѣменно и изкуствено у тѣхнитѣ дѣца. Случвало ни се е да виждаме малки дѣчица, въ ужъ разумни сѣмейства, да декламиратъ цѣли поеми и разказватъ наизустъ цѣли разкази, заучени и запомнени, разбира се, съ съдѣйствието на „интелигентнитѣ“ майки и бащи, или гувернантки. Не ще кажемъ голѣма дума, като упоменемъ, че такива родители, които очевидно турятъ своето шестлавие по-горѣ отъ здравето и бъдещето на дѣцата си — вършатъ голѣмъ грѣхъ: несъзнателно тѣ ставатъ тѣхни убийци.

Великиятъ английски романистъ, дълбокъ наблюдател на живота, не е могълъ да не забѣлѣжи това и въ прѣсвѣтена Англия. И за да ни стрѣсне, навѣрно, ни е нарисувалъ въ единъ тѣженъ разказъ, който даваме тукъ, всичкитѣ грозни послѣдствия отъ прѣждеврѣменното развитие у малкитѣ дѣца. Той не го казва открито, ала прозорливиятъ читателъ ще забѣлѣжи това не съ трудъ. Бихме желали тоя разказъ да бѣде прочетенъ и отъ възрастнитѣ.

(Б. пр.)